

๒.๓.๒ วรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ต

ประเภทของวรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ต

ย ย ย ย ย หากจำแนกวรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ตออกเป็นประเภทใหญ่ ย ย ย สามารถจัดแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ วรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ตประเภทมุขปาฐะและวรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ตประเภทลายลักษณ์

วรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ตประเภทมุขปาฐะ

ย ย ย ย ย วรรณกรรมพื้นบ้านที่ต้องอาศัยภาษาพูดเพื่อการสื่อความหมาย ควรมีความยาวอย่างน้อยหนึ่งวลี ซึ่งได้แก่ย คำดำ ที่ละประธานของประโยคไว้ จึงเหลือเพียงวลี วรรณกรรมพื้นบ้านที่มีเรื่องราวขนาดสั้นได้แก่ย ย คำดำย ย คำสาปย ย คำแข่ง คำสวดย ย คำสาบานย ย คำอวยพรย ย คำอธิษฐานย ย คำอุทิศสำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำสอนทางศาสนา ปรีศนาคำทายลายแทงย เวทมนต์ย คาถาย อาคมไสยศาสตร์ย และวรรณกรรมพื้นบ้านที่มีเรื่องราวขนาดยาวย ได้แก่ย การทำขวัญย การทำภูมิย บทเพลงในพิธีกรรมต่าง ๆ ย บทเพลงย ชื่อบ้านนามเมือง นิทาน บทลิเกป่า บทโนรา บทหนังตะลุง หรือคำบอกเล่าในการใช้ยา เป็นต้นย ย ย วรรณกรรมเหล่านี้เป็นวรรณกรรมที่ไม่ได้บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรย จึงได้เรียกว่า วรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ คำแข่งคำสวดสาบาน

ย ย ย ย ย ความหมายของคำแข่งคำสวดสาบานแบ่งออกเป็นคำแข่งคำและคำสวดสาบาน คำแข่งคำแยกเป็น คำแข่ง และ คำดำย ซึ่งทั้งคำแข่งและคำดำมีความหมายในลักษณะเดียวกัน คือ คำพูดที่ทำให้คนอื่นได้รับความเสียหายหรือให้คนอื่นมีคุณค่าต่ำลงย ย ย คำดำ จะใช้ในขณะที่ผู้ถูกคำอวยอยู่ใกล้กันพอที่จะโต้ตอบคำดำด้วยกันได้ ส่วนคำแข่ง จะใช้เมื่อผู้แข่งอยู่ห่างตัวผู้ถูกแข่งและมีกระบวนการความยาวกว่าคำดำย ย ย คำแข่งมักจะนำคำดำมาเพิ่มเติมความให้เป็นรูปเชิงคำสั่ง

ย สาเหตุที่ย หมาย สัตว์นรก และเปรต

เข้ามามีบทบาทในการประกอบคำดำคำแข่งเพราะได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมทางศาสนาเป็นเรื่องเตภูมิกถา(ไตรภูมิพระร่วง)และ เรื่องพระมาลัยคำหลวง ในเตภูมิกถาได้กล่าวถึง คนที่ทำความชั่ว พฤติกรรมชั่วร้ายของคน จะถูกบันทึกไว้บนแผ่นหนังหมาย ย ย คนที่ประกอบกรรมดี จะได้รับการบันทึกความดีไว้บนแผ่นทองคำซึ่งอยู่ต่ำกว่ามนุษย์ภูมิ ความปรารถนาของมนุษย์ต้องการจะเกิดในแดนสุคติภูมิ การประพฤติในสิ่งชั่วช้าเลวทรามหรือประพฤติผิดศีลห้า ถือได้ว่าเป็นกรรมชั่วย ย ย บุคคลใดทำกรรมชั่วก็ต่อตไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานย ย เปรตย หรือสัตว์นรกย คำศัพท์ชั่วร้ายที่ใช้ประกอบในอบายภูมิ จึงกลายมาเป็นคำแข่งดำย ย และในทางกลับกัน จะไม่มีศัพท์อันเป็นมงคลที่ใช้กับสุคติภูมิของกามภูมิ รูปภูมิหรืออรุณภูมิไปเป็นคำดำคำแข่งย ซึ่งคำเหล่านี้จะกลายเป็นคำอำนวยพร

ย ย ย ย ย การเปรียบเทียบเพื่อประณามคนให้มีคุณค่าต่ำลงเป็นลักษณะเด่นของคำแข่งดำย ย คำที่มีคุณค่าต่ำที่นำไปเป็นคำแข่งคำ ซึ่งได้แก่ หมา เปรต สัตว์นรกแล้ว คำที่เกี่ยวกับอวัยวะเพศทุกคำก็ถือเป็นคำแข่งคำได้ทั้งสิ้นคำสวดสาบาน

ย ย ย ย ย การประณามตนเองประสพความอัปมงคลย โดยมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นข้ออ้างยืนยัน ให้คนอื่นมีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนกล่าวย คือความหมายของคำสวดสาบานย ย ย คำสวดใช้ในกรณีที่ไม่ประสงค์ให้เกิดเรื่องจริงจึงมักนัยและเป็นคำกล่าวที่ไม่สุภาพย ส่วนคำสาบานย กล่าวในกรณีที่มีพิธีอย่างใดอย่างหนึ่งมีความสุภาพมากกว่าคำสวดและมักมีความยาวของข้อความเรื่องเป็นราวมากกว่าคำสวดย ในบางกรณี คำสวดจะไม่มีข้อความอ้างอิง ตัวอย่างคำสวดได้แก่ ฟ้ำมาเห่ ไม่จริงก็อย่าให้ทำมาคำขึ้น ให้ถูกงักย ให้เรือคว่ำย

ย ย ย ย ย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวภูเก็ตอ้างในคำสาบาน คือ พ่อท่านวัดฉลอง ตำบลฉลอง อำเภอเมืองย จังหวัดภูเก็ต,ย พ่อท่านหนังเสือ วัดมงคลวราราม บ้านในยาง ตำบลสาครย อำเภอถลางย จังหวัดภูเก็ตย พ่อท่านแต่วัดพระนางสร้าง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลางย จังหวัดภูเก็ตย ท้าวเทพกระษัตรี วีรสตรีเมืองถลาง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นต้นย ย คำสาบานจะเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มั่นใจว่าคำสัญญานั้นจะมั่นคงยืนยาวเพียงใด จึงให้อีกฝ่ายแสดงคำมั่นสัญญาด้วยการอ้างอิงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น หญิงสาวไม่แน่ใจว่าชายหนุ่มที่มาติดต่อเกี่ยวพันกับนางย ย มีความรักต่อนางจริงหรือไม่ย ย ย หญิงสาวก็ให้ชายหนุ่มสาบานตนต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว อาจมีดอกไม้ธูปเทียนตามความแก่กล้าที่จะสาบานย ย แล้วกล่าวอ้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษผู้ละเมิดคำสาบาน

ตัวอย่างคำสาบาน

ย พี่ขอสาบานต่อหน้าพ่อท่านหนังเสือ ว่าพี่รักน้องจริง จะไม่ทิ้งไปหาหญิงอื่นจะรักน้องคนเดียว ถ้าไม่จริง ขอให้พ่อท่านหนังเสือบันดาลให้เกิดความเจ็บช้ำชอยามีความสุขตลอดชีวิต

ย ย ย วิทยากร : ย นายไว ตะเคียนทอง อายุ ๖๐ ปี ย ย บ้านหินรูย ถลาง ภูเก็ต

ย ย ย ผู้บันทึกย : ย นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓

ย ถ้าฉันไม่จริงกับตน(คุณ เธอ) ไม่ต้องถึงพ่อท่านสมเด็จพระเจ้า(พ่อท่านวัดฉลอง)ย ย สิ่งอื่นต้องทำให้ฉันถูกคมมีดคมหอก คมดาบ ไม่พ้นไปได้

ย ย ย วิทยากร : ย นางทับ หิรัญดี อายุ ๗๒ ปี บ้านหินรูยย ถลางย ภูเก็ต

ย ย ย ผู้บันทึกย : ย นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓

ย ย ย วิทยากร : นางทับ หิริญวดี อายุ ๗๒ ปี บ้านหินรุ่ม เทพกระษัตริ์ กลาง ภูเก็ต
ย ย ย ผู้บันทึก : นายสมหมาย ย ปินพุทธศิลป์ เมื่อ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓

ย ย ไปให้ตี สุขกายสุขใจ พระคุ้มครอง ย บ่อกันภัย ออย่ามีความเจ็บความไข้อย ย มีความสุขทุกคืนทุกวัน ให้รำรวยขึ้นให้ได้ประเสริฐเลิศยิ่ง
ย ย ย วิทยากร : นางทับ หิริญวดี อายุ ๗๒ ปี บ้านหินรุ่ม เทพกระษัตริ์ กลาง ภูเก็ต
ย ย ย ผู้บันทึก : นายสมหมาย ย ปินพุทธศิลป์ เมื่อ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓ คำอุทาน

ย ย ย ย ย ชาวภูเก็ตมีคำอุทานที่แตกต่างจากคำอุทานของคนภาคอื่น ๆ อยู่บ้าง ย คำอุทานที่เปล่งออกมาเพราะตกใจหรือดีใจ เช่นย ย ย อะไ้ยัย ย ย
อืดโดยย ย ย ไซ้ในกรณีเดียวกับย ย ย โยยและโยยย อะละย ย อันล้ามะย ไซ้ในกรณีเดียวกับย โยย พระเจ้า หรือ พุทโธย ย ย ย นอกจากนี้ก็มีย อ้ายยาย
ฮาล่อยย ย ย อ้าวย ย เออย ย แดตะย ย เป็นต้นย ย ส่วนคำอุทานอื่น ๆ ย ย มีเสียงคล้ายกับคำอุทานของชาวภาคกลาง
ย ย ย ย คำอุทานเสริมบทของชาวภูเก็ตที่มีเสียงสร้อยต่อท้ายคำหรือประโยคอันแตกต่างไปจากถิ่นอื่น เช่น ทำอะไร ฮ้าวย ย ฉันไม่รู้ เคย มั่งรู้ มั่งก็ตอบไป แล้วย
จะไปด้วยกันใหม่ ฮอวย ย ย ย มันจะพลัดลง เฮ่ พ็อยู่ที่กะทุ โฮปริศนา

ย ย ย ย ย ถ้อยคำที่ผู้เป็นเจื่อนำไว้ให้กล่าวแก่ทายกันย เช่นย เขาไม่ได้พากลับบ้าน เขาได้ทิ้งเสีย คำเฉลยคือย หนามย หรือ เรือสองลำแล่นอยู่รอบเกาะ คำเฉลย
คือ โบหู ถ้อยคำลักษณะอย่างนี้ชาวภูเก็ตเรียกว่าย คำทาย หากผู้ใดเป็นเจื่อนำเพื่อบอกที่ฝั่งหรือเก็บรักษาทรัพย์สมบัติ จะเรียกว่าย ลายแทงย ย เช่นย ย
ระหว่างต้นทึงย ย ระหว่างต้นทังเป็นที่ฝั่งสมบัติย ย และอีกประการหนึ่ง จะเป็นถ้อยคำที่ผู้ใดเป็นเจื่อนำเพื่อให้แก่เป็นตัวเลขไว้ซื้อหอยเบอร์ย ย เช่น
จับปลาโลกระบ่อย ย แก่เป็นเลข ๗๘๘๘ หรือ มีแก้วหนึ่งใบย พญานาคตัวใหญ่เดินตามหลังหุ้มย แก่เป็นตัวเลข ๐๙๒๒ ถ้อยคำลักษณะนี้ชาวภูเก็ตเรียกว่า
ซ่ายย ย ย ย วรรณกรรมพื้นบ้านประเภทมุขปาฐะของภูเก็ตที่เป็นปริศนาย จึงมี คำทายย ลายแทงย และซ่ายคำทาย

ย ย ย ย ย คำตกลงที่จะก่อให้เกิดการทายเป็นส่วนใหญ่มักจะขึ้นต้นว่าย ก่าร้ยย ย กะร้ยย ย อ่าร้ยย ย อะร้ยยหรืออ่าร้ยยย ย ซึ่งหมายถึงอะไร บางครั้งก็มีหา
ตามเป็นย ย ย ก่าร้ยยหาย ย กะร้ยยหาย ย อ่าร้ยยหาย ย อะร้ยยหาย หรืออ่าร้ยยหายอย่างใดอย่างหนึ่งย เช่นย ย ย ก่าร้ยยเขียว ยาว แดง พากันเข้าถ้ำ แล้วไหลออกมา
(คนกินหมากแล้วบ้วนน้ำหมาก)ย ย ย ย ย ก่าร้ยยหา ค่างก็ไม่ใช่ค่าง ซี้ไม่ล้าง หางออกบนหัว (แจ็กไว้มมเบีย)ย ย ย ย ก่าร้ยยหาย ไอ้แบนข่มไอ้กลมโก้งโค้ง น้ำออก
(คนกรีดข่างพาราย) ย ก่าร้ยยหาหินสต่างค้อ ออกสต่างค้อ (กระเป๋าย) ย ก่าร้ยยหา เดินหน้า เอาหลังไป (กรรเชียงเรือ)
ย ย ย ย ย คำทายบางข้อจะมีคำ ก่าร้ยย ย อ่าร้ยย ย กะร้ยย ย อะร้ยย ย หรืออ่าร้ยยย ย อยู่หลังถ้อยคำที่ผู้ใดเป็นเจื่อนำก็มีจำนวนไม่น้อยย ย บางคนทายจะมีคำ อ่า
ตามเป็น ก่าร้ยยอ้าย ย กะร้ยยอ้าย ย อ่าร้ยยอ้า หรืออ่าร้ยยอ้า ก็มีย ย เช่นย ย ย ๖. หน้าเดียวอยู่ในนาย ใครไปใครมากว่าหน้าเดียว (เหนียวดำย คำทายย
หน้าเดียวหรือกระท่อมเดียวย ผวนคำหน้าเดียวไปเป็นเหนียวดำ)ย ย ย ย ตัวยาวเป็นวา ทาสีเหลือง คนทั้งเมืองชอบกิน (หมี)ย ปักขาไม่ใช่ปักซี่ เกิดลูกทุกที่
เอาอ้อคี่เข้าช่วย ก่าร้ยย (ป็น)ย ย ของเขาให้ย เอาก็ได้ย ไม่เอาก็ได้ ก่าร้ยย (เส้นด้าย)ย นกตัวขาว ๆย ย ปีกไม่ได้เรื่องหรือปีกใช้ไม่ได้ย หรือปีกไม่กระพือ ก่าร้ยย
(เครื่องบิน)

ย ย ย ย ย คำที่เป็นคำถามว่า ก่าร้ยย จะปรากฏอยู่ต้นหรือท้ายถ้อยคำก็ไม่มีปัญหา จะไม่ปรากฏเลยก็ได้เมื่อผู้เล่นทายได้ตกลงที่จะเล่นทายกันแล้วย ย ข้อทายต่อ ๆ ไป
ที่เล่นทายกันนั้นย ย ไม่จำเป็นต้องมีคำถามย ย ย แต่บางข้อจะต้องมีประธานเป็นตัวนำแล้วตามด้วยคำที่เป็นคำถามย ย คือย ลูกอะไรย ปลาอะไรย ปลาเก่าร้ยย -
ปลาอะไรย - โปสถ์ไหนย ย ย ย ตั้งตัวอย่างคำทายต่อไปนี้

ย ย ย ย ย โปสถ์ไหน ไม่มีพระ (โบโตนด - โบตาล คำทายเป็นคำผวน)

ย ย ย ย ย โบกาะอะไร กินได้(โบกาหีย - โบมะม่วงหิมพานต์)

ย ย ย ย ย ปลาอะไร ไม่มีเนื้อ ไม่มีตัว มีแต่น้ำ(น้ำปลา)

ย ย ย ย ย นาะอะไรที่คนชอบใช้ (นาฬิกา)

ย ย ย ย ย ลูกอะไร ชอบเล่นกันแม่ (ลูกไชกญแจ)

ย ย ย ย ย ลูกอะไรสปีดชอบเล่นกันแม่ (ลูกไชกญแจ)

ย ย ย ย ย แกงอะไรที่มาจากยายวอด (แกงยอดหวาย)

ย ย ย ย ย ปลาอะไร ไม่อยู่ในน้ำ (ปลาเค็ม)

ย ย ย ย ย ปลาอะไรเล็กที่สุด (ปลาป่น)

ย ย ย ย ย บ้านเมืองเราอะไรครอบครอง (สะพาน)

ย ย ย ย ย สีอะไร พระรามชอบ (สีดำ)

ย ย ย คำทายที่คำตอบเป็นคำผวนจากคำเปรียบเทียบกับตัว เช่นย ย ก่าร้ยย เนาะขก เกาะทางทน พอเห็น คามน ไปบิน (นกเขาย เกาะหนทางย คนมา บินไป)ย
ก่าร้ยยลูกกินโบ (ลูกโกบีน)ย ย ย บ้าวแซง แหนงเดียวก่าร้ยย (แป้งข้าวย เหนียวแดง)ย อ่าร้ยยหา สองหน้า สามหน้า เข้าหน้าเดียว (ข้าวเหนียวดำ)ย ย
คำทายบางข้อเพียงผวนคำให้มีเสียงใกล้เคียงก็มีทายกัน เช่น ถ้อยคำเปรียบเทียบกับย เนรตัว เมื่อผวนคำจะได้ย นัวเตนย ก็ยังผลให้คำนี้เป็นย นัวเตนย ก็มี คือ
เนรตัวไปเที่ยวทั่วบ้านทั่วเมืองไปแล้วกลับมา เพื่อนก็ยังเรียกว่า เนรตัว ก่าร้ยย (นัวเตน)

ย ย ย ย ย คำตอบของคำทายที่เล่นคำทางภาษาย ย คือคำตอบต้องพิจารณาคำเทียบหรือคำนำในแง่ของภาษานั้นมีตัวอย่างดังนี้ คือ

ย ย ย ย ย บังอะไรไม่รู้หลวม (บังคับ)

ย ย ย ย ย ลูกอะไรที่ไม่ติด (ผูกขาด)

ย ย ย ย ย ลวงอะไรที่ไม่พอดี (ลวงเกิน)

ย ย ย ย ย ตัดหน้าตัดหลังเหลือวาเดียว (ควายย หวาย)

ย ย ย ย ต้นอะไรมีสองกอ (กก)

ย ย ย ย ย ย ย ย คำทายบางข้อจะมีความต่อเนื่องเป็นเสมือนหนึ่งรางวัล ย เช่นย ใครทายออกได้เมี่ยงาม ใครทายจะได้แหวน หรืออาจจะลงโทษ เช่น

ทายผิดจะเอาเป็นลูก เป็นต้น ดังตัวอย่างคำทายต่อไปนี้

ย ย ย ย ย ก่าร้ายหาย คันเบ็ดเจ็ดทง ขามคุ้งพญาแมน ใครทายจะได้แหวน (จิ้งกินน้ำ)

ย ย ย ย ย ต้นก่าร้ายใบสามเหลี่ยมใบเทียมดอก ใครทายออกได้เมี่ยงาม (กก)

ย ย ย ย ย ก่าร้ายย ต้นสามเหลี่ยมใบเทียมดอกย ใครทายออกได้เมี่ยงาม (กก)

ย ย ย ย ย ย สีมุมจตุรัสย ยังมีสัตว์สี่ตัวย ใครทายผิดเอาเป็นลูกย ใครทายถูกเอาเป็นผัว (จิ๋วพระในพระพุทธรูปศาสนาที่มีอรินยัสจ ๔)

ย คำทายส่วนใหญ่จะมีคำตอบเพียงคำตอบเดียว ย ย ย ย ย ย แต่ก็มีคำทายจำนวนหนึ่งที่ตอบได้มากกว่าหนึ่งเช่นย ผนตกเจ็ดห้า หลังคาไม่เปียก (ใบบอน - ใบบัว)

คำทายบางข้อเป็นคำถามหลายวรรค แต่ละวรรคมีคำตอบเฉพาะวรรคนั้นๆ ย ย ย ย ย บางคราวผู้ทายจำคำทายไม่ครบทุกวรรค จึงได้แยกออกเป็นคำทายอิสระ เช่นย

ต้นเทาครกใบหกวาย ต้นเทาขาใบวาเดียวย ต้นเทาแขนใบแล่นเดียวย (มะพร้าว - หมา - อ้อย)ย สับป่า ทับป่า วาดา ยักขา พาเว (ถางป่า-ทำช่องทางเดินย -ย

ตั้งแรวไว้ดักสัตว์ห่างกันวาละหนึ่งแรวย - แรวดัดขาสัตว์ย - สัตว์แกว่งไปแกว่งมาตามกำลังของแรวที่ตวัดขึ้น) ข้างนอกประตูไม้ ข้างในประตูเหล็ก ผ้าอ้อมผืนเล็ก

ตากไม่แห้งย (ริมฝีปาก - ฟัน - ลิ้น)ย ตัวอยู่ในป่า ตาอยู่บนต้นไม้ ขี้ของมันกินได้ หางอยู่เมืองจีนย (หนูย - เห็ดหนูย - ขนมีขี้หนู - หางเปียหนูของแจ็ก) เป็นต้น

ย ย คำทายจำนวนหลายข้อที่มีคำตอบเดียวกันย ย ย ย แต่มีข้อคำถามได้หลายรูปแบบย ย คำทายที่มีคำตอบว่า ทางถนนหนทางย มีคำทายที่แตกต่างกัน เช่น

ย ย ย ย ย คดเคี้ยวคดคาคด คดไม่ขาด คดเข้าบ้านคน (ทาง)

ย ย ย ย ย ย ยิ่งตัดยิ่งยาว (ทาง)

ย ย ย ย ย ย นุ่งแล้วใหม่ ไซ้แล้วเก่า (ทาง)

ย ย ย ย ย ย ย คำตอบที่ว่าย ว่าย ก็มีหลายคำทายย คือ

ย ย ย ย ย ย ยัญจิตต่างตะใจ แปรเต้า แปรนักรโซ สองเนตรโท เคียรวัน กินปฐวี แล้วแล่นเข้าคูหา (ปู)

ย ย ย ย ย ย จักขุชู ศีรษะม้วน คงคาเป็นที่เลน ธรณีเป็นที่นอน (ปู)

ย ย ย ย ย ย แปรตื่นเดินมา หลังคามุงกระเบื้อง (ปู)

ย ย ย ย ย ย สิบตื่นเดินมา หลังคามุงสังกะสี

ย ย ย ย ย ย แปรตื่นเดินมาเหมือนคนเมาเหล้า (ปู)

ย ย ย ย ย ย ย คำตอบของปริศนาจะเป็นหลักในการจัดกลุ่มคำทายย ย ย ย ในเอกสารนี้จะจัดเป็นกลุ่ม ๖ กลุ่ม คือ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๑ คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับบุคคล

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๒ คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับพืช

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๓ คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับสัตว์

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๔ คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับสิ่งของ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๕ คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย กลุ่ม ๖ คำทายที่มีคำตอบเบ็ดเตล็ด

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ตัวอย่างปริศนาคำทายแต่ละกลุ่มมีดังนี้

คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับบุคคล

ย ย ย ย ย ย มาจากเมืองเทศมาร้องเวด ๆ ให้เราฟัง (พระเทศน์)

ย ย ย ย ย ย ยไม่ถึงฤดูไม่เข้า ไม่ถึงคราวไม่ออก (พระเข้าพรรษาพระออกพรรษา)

ย ย ย ย ย ย เปิดจุมไล่จับย ย ย ปิดนูปเดินปี่ย (พระบิณฑบาต)

ย ย ย ย ย ย เข้า ๆย สีขาวโป่งย ตะวันโด่ง สีขาวยุบ (พระสะพายบาตร)

ย ย ย ย ย ย โตงเตงโตงยา ไม่เปิดผ้าย ย ดูไม่เห็น (พระบิณฑบาต)

ย ย ย ย ย ย แม่ไก่แดงแทงพรวรวง (คนบ้วนน้ำหมาก)

คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับพืช

ย ย ย ย ย ย ผักอะไรอยู่ในวัด (ผักชี)

ย ย ย ย ย ย เล็กก็ว่าใหญ่ก็ว่า (ไม้พะว้า)

ย ย ย ย ย ย ยไม่กระทบไม้แท่ง นิง ๆ แนง ๆ ดิงหวายย ย ย ย ย ย (หวาย)

ย ย ย ย ย ย ผ้าเขียวห่อผ้าขาว ผ้าขาวห่อหวี หวีห่อส้ม (ส้มโอ)

คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับสัตว์

ย ย ย ย ย ย ย สีสีนสีเทา กินข้าวย ย ย กินข้าง สัตว์ไม่อยู่กลางอยู่ปลายพฤษยา (ลิง)

ย ย ย ย ย ย ย กันชี้ฟ้า หน้าภูดิน (หอย)

ย ย ย ย ย ย ย สีสีนเดินมา หลังคายกรง (สุนัข)

ย ย ย ย ย ย ย เดินมาหยก ๆ ยกรงข้าง ๆ แม่ทองสาวน้อยร้อยซัง นิ่งสูงกว่ายีน (สุนัข)

คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับสิ่งของ

ย ย ย ย ย ย ย ลุ่มตุ่มตุ่ม แล่นลงรู ปิดทางไม่มีด (กระบวย)

ย ย ย ย ย ย ย พระหนอนอนกลาง พระนางนอนริม พระหนอลูกขึ้นท่ม พระนางย้มแซ่ (ไม้ขีดไฟ)

ย ย ย ย ย ย ย แม่นางค้ออ่อน กินก่อนทุกวัน (จวัก)

คำทายที่มีคำตอบเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ย ย ย ย ย ย ย สุกก็ไม่หอม งอมก็ไม่หล่น (ดวงอาทิตย์)

ย ย ย ย ย ลั่นไม้แหก แดกไม้ตั้ง ขึ้นไม้ยก ตกไม้ตั้ง (ฟ้าลั่น - ดินแตกกระแวง - ดวงอาทิตย์ - ฝน)

คำทายเบ็ดเตล็ด

ย ย ย ย ย ขุดข้าง ๆ ยิ่งกว้างยิ่งออก (บ่อน้ำ)

ย ย ย ย ย คว้าทั้งคอก ชี้ออกกองเดียว (ปลักน้ำคร่ำ) ล้วนไม้ติดดิน (ซีไก่อ)

ย ย ย ย ย หีบน้อยใส่ผ้าเหลือง ย ญูแจไขทั้งเมืองก็ไม่ออก (ไขไขไขเปิด)

ย ย ย ย ย ข้างนอกตะกั่ว ในครัวเงิน ในเรือนทอง (ไขเบ็ด)

ย ย ย ย ย ย ย คำทายเป็นลือนำให้ผู้ทายคำตอบได้ใช้สมองคิดแก้ปัญหา ย การเล่นทายคำทาย

จึงเป็นการช่วยประเทืองสติปัญญาที่มีคุณค่ายิ่งประการหนึ่งในการละเล่นของเด็กพื้นบ้านย ลายแทง

ย ย ย ย ย วิทยาการผู้ให้ข้อมูลบางคนได้ระบุให้ทราบว่าย ลายแทงนั้นเป็นของที่ได้ย แต่ก็ไม่แน่ใจว่าจะเป็นที่นั้น ๆ จริงหรือไม่ ย ย แม้จะมีชื่อสถานที่กำกับ ก็อาจจะมีชื่อสถานที่นั้นซ้ำกันในจังหวัดอื่นก็ได้ ลายแทงที่รวบรวมไว้ในที่หอวัฒนธรรมภูเก็ตมีจำนวน ๕๒ บทย

เป็นลายแทงที่มีปรากฏอยู่ในจังหวัดภูเก็ตส่วนหนึ่ง ย ย ลายแทงจากต่างจังหวัดหลายบทได้แพร่กระจายเข้ามาสู่จังหวัดภูเก็ต ย ย

หากต่างจังหวัดได้รวบรวมลายแทงไว้ย ย ลายแทงที่เป็นของจังหวัดภูเก็ตอาจจะแพร่กระจาย ๆ ไปต่างจังหวัดก็คงเป็นไปได้

ย ย ย ย ย ข้อความในลายแทงส่วนใหญ่จะมีคำสัมผัสคล้องจอง บางลายแทงเป็นคำผวนย ย เช่น

บ่อคันกล่าวได้ว่าเป็นลายแทงที่สั้นที่สุดที่สื่อความกันได้ก็คือลายแทง บ่อคัน เมื่อผวนกลับก็จะได้เป็นบ่อนคอก ก็ถือว่าแก้ลายแทงนั้นตกไปย

ลายแทงที่ยาวที่สุดในจังหวัดภูเก็ต หรือเท่าที่เคยศึกษามา ยังไม่พบลายแทงใดที่ยาวเท่ากับลายแทงที่วัดพระนางสร้างย ย นายบัณฑิตย ค้นห่อง ได้เล่าให้ฟังว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้ซ่อมพระพุทธรูปในอุโบสถวัดพระนางสร้างพบผ้าผืนหนึ่งได้บันทึกเป็นลายแทงไว้ย ย ย ก่อนหน้านั้นย

คนแก่คนเฒ่าผู้สูงอายุจะจำความในลายแทงได้เพียงบางตอน เมื่อพบผ้ายลายแทงผืนนั้นย ย

หลงตาเขียนพระภิกษุที่จำพรรษาในวัดพระนางสร้างเป็นผู้อ่านถ้อยทอดออกมาเป็นคำอ่านดังนี้

ย ย ย ย ย อถรรพณฤพได้ย ย ฤตต้องบิทย ย ฤตต้องบังย ฤบาทอกย ฤแลมาได้ฤย ฤนำ ฤรู้ ฤอุบย ฤได้ย ฤบุญด้วย ฤเป็ดย ฤนำย ฤายอกย ฤได้ย ฤบาปแล ๙

ย ย ย ย ย ย พิฤ๒ สารภีย ดีสมอแดงย ย จำปีจำปาใหญ่ตะแดงย มะขาม ๑ย ถึงสะท้อนหน้า ราชารอบ ขอบระฆังดังย เจดีย์ย มีศาลารอบย เข็มสวดย ด้วยแก้ว ๑ ไมหลังเลือดสด ลูกมุด ลูกม่วง ชมพู คุ้มโบสถ์ย ฤเปิดได้ตั้งลายแทงแล ๙

ย ย ย ย ย ย เส้นแสงลายแทง ๑ นางสงว ฤเป็ดย ฤดูย ฤชมย ฤกราบให้บุษาย ฤได้บุญกุศลแลย ฤตีได้เจ้าเมืองเป็ดยแลย ย ย ฤของแท้แน่ไชรีย ย ย ฤได้หญิงลือ หญิงแล ๙

ย ย ย ย ย ย เส้นแสงลายแทง ๒ย พระสร้างย ย ฤใจย ย ฤางมย ฤตามเจ้าเมือง ฤพระนามเด็องฤด้วยย ฤใจเจ้าเมืองฤย หญิงลือย หญิงแล ๙

ย ย ย ย ย ย เส้นแสงลายแทง ๓ย ย ฤายาข้ามใจฤย เจ้าเมืองฤย ฤพิชฐาน ฤรูปงาม ฤใจงาม ฤทรัพย์สินย ฤลาภ ฤยศ ฤาขอได้ลูกหลานหลิน

ฤาขอได้ตั้งประสงค์ฤ ฤถือได้ ปฏิบัติแน่ไชรีย ฤอิษฐานได้ย ย ฤตั้งลายแทงแล ๙

ย ย ย ย ย วิทยาการ : นายบัณฑิตย ค้นห่อง อายุ ๔๕ ปี หมู่ ๑ ตำบลเทพกระษัตรี กลาง ภูเก็ต

ย ย ย ย ย ผู้บันทึกย : นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

ย ลายแทงที่บ้านบางโรงย มีคลองหลังตึกย ย บ่อลึกหน้าบ้านถ้าใครคิดได้ กินไม่รู้สิ้น

ย ย ย ย ย วิทยาการ : นางยีนะย วงหลีย อายุ ๗๐ ปี หมู่ ๓ บ้านบางโรงย ป่าคลอก กลางย ภูเก็ต

ย ย ย ย ย ผู้บันทึกย : นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๗

ย

ย ให้ถือพร้าขอ พันคนนายคน อย่าคิดสืบสน บั่นให้จริง ๆย ย ย

ย ย ย ย ย วิทยาการ : นายเลียบย ชนะศึก อายุ ๕๕ ปี บ้านเหรียญ เทพกระษัตรี กลาง ภูเก็ต

ย ย ย ย ย ผู้บันทึกย : นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ย

ย หาดเข็อยู่เหนือวังมอญย ย คลายสองช่องอยู่ใต้หาดเข็

ย ย ย ย ย วิทยาการ : นางทับย หิริภูวดี อายุ ๗๒ ปี บ้านหินรุษ เทพกระษัตรี กลาง ภูเก็ต

ย ย ย ย ย ผู้บันทึกย : นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๕

ย ย่างเท้าสามคอก ถอยออกสามววย หน้าพระราชา หลังพระภูมี อ้ายสี่ตีอ้ายจัน ด้วยไม้ค้อนรันอ้ายจันร้องบอก

ย ย ย ย ย วิทยาการ : นายเลียบย ชนะศึก อายุ ๕๕ ปี บ้านเหรียญ เทพกระษัตรี กลาง ภูเก็ต

ย ย ย ย ย ผู้บันทึกย : นายสมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ เมื่อ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ย

ย ย ย ย ย ย ย คนจำนวนไม่น้อยที่กล่าวว่าการเล่นเป็นส่ายเลือดของคนไทยย ย ชาวภูเก็ตส่วนหนึ่งที่นิยมเล่นการพนัน เกี่ยวกับตัวเลขจำนวน ๓ ตัวหลังของหมายเลขรางวัลที่หนึ่งของสลากกินแบ่งรัฐบาลย และเลขจำนวน ๒ ตัวหรือเลขท้ายสองตัวของสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้จำหน่ายหมายเลขจะเรียกว่า นายมือแม่เป็นหญิงก็เรียกว่านายมือย ตัวเลขจะเรียกทับศัพท์ต่างประเทศว่า เบอร์นายมือเบอร์จะขายเบอร์ให้กับผู้ซื้อ เบอร์ย ย

เมื่อเบอร์สามตัวที่ขายไปตรงกับหมายเลขสามตัวหลังรางวัลที่หนึ่งหรือเบอร์สองตัวตรงกับเลขท้ายย ๒ย ด้วย ของสลากกินแบ่งรัฐบาล

นายมือเบอร์จะจ่ายเงินรางวัลให้กับผู้ถูกเบอร์จำนวนย ๖๐๐ย บาทต่อ ๑ บาทและ ๘๐ บาทต่อ ๑ บาท บางครั้งจะมีคนรับช่วงต่อจากนายมือเบอร์นำเบอร์ไปขายคนย

ย ย นี้ผู้ซื้อเบอร์เรียกว่าย คนขายเบอร์ ในกระบวนการเล่นเบอร์นี้เป็นการผิดกฎหมาย

ผู้นิยมเล่นเบอร์จึงแอบซ่อนเล่นให้พินทุพินตาเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะตำรวจถือเป็นปรักษ์กับวงการเล่นเบอร์ เบอร์ก็คือหอยเถื่อนนั่นเอง

ย ย ย ผู้บันทึก : นายสมหมาย ย ปีนพุทธศักราช เมื่อ ๖ กันยายน ๒๕๓๑

ย โพน

ย โพนโยนโยนเล่นท่าวังย ย อ้ายแก้วฉายหนังตากฟ้าตากฝน
ย อ้ายสายมนชนช่างโก่เดือนย ย โก่เดือนเอยมมาเล่นเดือนย
ย เดือนสิบนี้ดอกไม้อะบายย ย ผัวไปไหน ผัวไปทำงาน
ย ค่าไม่รู้ชู้ไม่เห็นย ย ย จัดหมากค้ำหนึ่งไปตั้งหัวกระรอก
ย ดอกหัวซาง นกอีแร้งเกาะหัวซางผีย นกอินทรี เกาะผีตายโหง
ย กูหัวกุกูหัวง นุ่งผ้าชายพก นุ่งผ้าชายแพงย มาตำทองงู ทองงูเอยมมาเล่นผ่ายท่า
ย จะระเซ่รองว่าพาลูกอาบน้ำย ย พลัดตกแต่มือ พลัดตกแต่ตีน สองได้มาแล
ย งูคาบแค แดงนอกแดงในย ย ยืมมีดไกรมาไรเส้นผม
ย กรรไกรนี้ไม่คมด้ามช่างเหล็กย ช่างเหล็กเอยมเอาเงินทองเรามา
ย ชื้อตุ๊กตาให้น้องเราเล่นย ย ชื้อส้มแป้นให้น้องเรากิน
ย ชื้อแผ่นดินให้น้องเรานั่งย ย ชื้อเสาดั่งให้น้องเราฟัง
ย ชื้อกระจับบั้งให้น้องเราแขวนไสย ชื้อแม่ไก่ให้น้องเราฟัก
ย ไก่สองฝักฟักแตกสองฟอง เจ็บบเจ็บบ

ย ย ย ย วิทยากร : นายเลียบย ชนะศึกย อายุย ๖๒ ปี บ้านเหรียญ เทพกระษัตริ์ ถกลาง ภูเก็ต
ย ย ย ย ผู้บันทึก : นายสมหมาย ย ปีนพุทธศักราช เมื่อ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๑ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย
ย ย

ย ย ย ย ย ย ย บทเพลงประกอบการเล่นของเด็กส่วนใหญ่เป็นคำคล้องจอง นอกจากจะช่วยให้การเล่นดำเนินไปด้วยความสนุกสนานแล้ว
สิ่งที่ติดตัวผู้เล่นไปก็คือการปูพื้นฐานลักษณะนิสัยการเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนไปตั้งแต่วัยเด็กว่ามาลัย

ย ย ย ย ย ย ความหมายเดิมของการว่ามาลัย ก็เป็นการนำเรื่องพระมาลัยมาสดในงานศพเพื่อให้ญาติพี่น้องจะได้คลายทุกข์เศร้าโศกจากการสูญเสียผู้ตาย ย ย ย
และเพื่อให้ผู้สวดอยู่เป็นเพื่อนเจ้าภาพได้นาน ๆ หลังการสวดมาลัยจึงมีการนำเพลงมาร้องและทำท่าทางประกอบเพลง ย ย แบ่งเป็นฝ่ายร้องโต้ตอบกันย
ในประการนี้ คงเป็นที่ชอบบอชอบใจของผู้ชมย ย ย ย ย การสวดมาลัยจึงลดหายไปเหลือเฉพาะเพลง เมื่อมีงานศพย ย จึงมีการร้องเพลงซึ่งชาวภูเก็ตเรียกว่า
ว่ามาลัย

ย ย ย ย ย นายเลียบย ชนะศึก อายุ ๕๕ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๓๙ หมู่ ๓ บ้านเหรียญ ตำบลเทพกระษัตริ์ อำเภอถลางย จังหวัดภูเก็ตย
ได้เป็นวิทยากรให้นายสมหมาย ย ปีนพุทธศักราช บันทึกเสียงเมื่อวันที่
๔ กันยายน ๒๕๒๕ย เกี่ยวกับการว่าเพลงมาลัย

ย ย ย ย ย วิทยากรจะเล่าลำดับในการว่ามาลัยย มีการยกตัวอย่างเพลงย ย ย บางตอนก็แสดงท่าทางประกอบเพลงย
จำนวนหลายเพลงเป็นเพลงที่ดัดแปลงมาจากเรื่องราวในวรรณคดีย ย นำมาเป็นตอน ๆ จากเรื่องสังข์ทอง พระอภัยมณี ลักษณะวงศ์ ยันทโครบย สามก๊ก
พระสุธนในราย อิเหนาย ขุนช้างขุนแผนย พระลอชย ราชาธิราช กฤษณาในน่อง พาลีสนน่อง พระเวสสันดรย สุวรรณสามมโหสถย จันทกุมารย พระนารอด
จินตมณีย แก้วประทศยสุวรรณย รวมเกียรติย กามนิศวาสิภูมิจิตรย โคบุตรย ศรีธัญชัยย ฯลฯ เช่น
หอมระรื่นชื่นใจในสวน แสนสงสรวย เวลาเข้าหนาวน้ำค้าง ขอเสียงสาธา นางนกลารี นางชีชวนชมช่อ นิจจาเอ๋ยได้ยลย ย เป็นต้น
ย ย ย ย ย ชาวภูเก็ตนำวรรณกรรมมาดัดแปลงว่ามาลัยเป็นการแสดงให้เห็นถึงความนิยมและการแพร่หลายของวรรณกรรมหรือวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ คาถาอาคม

ย ย ย ย ย การที่จะทำให้อะไรมีความมั่นใจว่าจะพ้นภัยย มีความสำเร็จ ประสพชัยชนะย หรือจะให้ฝ่ายตรงข้าม ไม่สามารถกระทำอันตรายใด ๆ แก่ตนได้นั้นย ย
ผู้ประสงค์ในลักษณะอย่างนี้จะมีคาถาอาคม ซึ่งเป็นคำเสกเป่าที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์อันยังผลให้เกิดขึ้นกับผู้ใช้คาถาอาคม

ย ย ย ย ย คาถาอาคมที่พบมากที่สุดใภูเก็ตได้แก่คาถาอาคมมหาเสน่ห์ ร่องลงไปได้แก่คาถาอาคมบดเป่ารักษาป่วยไข้ นอกจากนี้ก็มี
คาถาอาคมทำตนให้อยู่ยงคงกระพันฟันไม่เข้าป็นยิงไม่ออก การมัจญศิกย ย การเสกข้าว เสริมพลังกำลัง กันภูติผีปีศาจ เสริมความจำ กันไฟ ตาพิพย คำขยาคล้อง
เล่นพนันย ย กันสัตว์ร้าย ให้จิตมั่นคง สะเดาะกฏญแจ ชนะความ เป็นต้น
ย ย ย ย ย คาถาอาคมส่วนใหญ่จะมีภาษาบาลีสัน ที่มีความหมายภาษาไทยปนหรือขยายความจากภาษาบาลีเป็นวรรค ๆ ไปก็มีมีใช้น้อยย ที่คัดเลือกเอาไว้เป็นตัวอย่าง
จะเลือกไว้เฉพาะที่มีความหมายภาษาไทยประกอบ เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

ย เสน่ห์
ย โอม ศรีศรีย ย ย เมื่อแรกอุทัยใครเห็นหน้ากู
ย ย รักกูยิ่งปลารักน้าย ย ใครเห็นหน้ากู
ย ย รักกูยิ่งฤาษีรักถ้าย ย นะเมตตา กะ จะ นะ สะ สึง ศรี
ย โม มุต ตี จิต ตี สวาโยย นโม พุทธายะ
ย ย ย ย วิทยากร : นายเลียบย ชนะศึกย อายุ ๖๒ ปี บ้านเหรียญ เทพกระษัตริ์ ถกลาง ภูเก็ต

ย ย ย ผู้บันทึก : นายสมหมาย ย ป็นพุทธศิลป์ เมื่อ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๐ นิตาน

ย นิตานเทพนิยาย เช่นเรื่องเมฆลากับรามสูร

ย ย ย ย นิตานปรัมปรา เช่นเรื่องคนอายุ ๘๐๐ ปีย เจ้าชายแฝดย ย เจ้าตัวเหตย ย ตากับยายถางไร่ป่าโคกย ย นกกาเหว่าย ย นกโกเหยวย ย นกตีไหนแม่ไต่ย ย นางบัวโทนย ย นางแมวป่าย ย นางอุทัยย ย ปลาช่อนท่อนเดียวย ย ยายกับตาย ย ย ลิงกับแมวย ย ลูกเขยเจ้าเมืองย ลูกพระอินทร์ไต่ย ย ลูกที่เป็นเหตย ย วรวงศย ย สมภารสิน สมภารคงย ย ย ย สองตายาย หรือ เสกมะม่วง เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานตำนาน เช่นย เจ้าแม่หลักเมืองย ย โนวาพลัดบอยย ย บ่อเลื่อนย ย ย บ้านเขาชาดย ย ย พระผุดย ย ย เมืองกระบี่ย ย ย ย วัดพระทอง หรือพระนางเลือดขาววัดพระนางสร้าง

ย ย ย ย นิตานคติย การศึกษาเรื่องนี้ น่าจะมีปัญหา หากถือว่า นิตานทุกเรื่องนอกจากจะให้ความบันเทิงแล้วย่อมให้คิดแก่ผู้ฟังได้ทั้งสิ้น เรื่องที่จัดว่าเป็นวรรณคดีด้วยแล้ว การสอนหรือคิดที่ซ่อนเร้นในนิตานที่เป็นวรรณคดีนั้นก็ลึกซึ้ง ย ย เรื่องฤาษีปลอยลิง หากดูผิวเผินก็จัดเป็นนิตานชีวิตก็ได้ ย นิตานปรัมปราก็ได้ ย ย ย ย แต่เมื่อพิจารณาเรื่องตอนจบก็พบว่าสามารถนำไปเป็นคติของผู้ปกครองได้ ย ส่วนเรื่องซึ่งข้างจับตักแตนและเรื่องคนชายถั่ว มีข้อความระบุไว้ชัดเจนว่าต้องการให้เป็นเรื่องนิตานคติ

ย ย ย ย นิตานชีวิตย การจัดนิตานเข้าประเภทนี้ก็ยังมีปัญหาอีกไม่ใช่น้อย เพราะเรื่องใดที่จัดเป็นคติได้ เรื่องนั้นก็จัดเป็นนิตานชีวิตได้ นิตานที่เป็นเรื่องประเภทปรัมปราจัดเป็นนิตานชีวิตทั้งสิ้น ย ย ย แต่เพื่อมิให้ปะปนกับนิตานปรัมปราย ย ย นิตานชีวิตก็ต้อมีเอกลักษณ์ของตนเอง คือเป็นเรื่องราวชีวิตของคนที่ยังสามารถปฏิบัติได้ ย ย ผลที่เกิดจากความเชื่อมีปรากฏหรือพิสูจน์ได้ง่าย ๆ ว่าเป็นเช่นนั้นได้จริง ไม่มีอภินิหราย เช่นย ย กบแปลงเป็นคนย คนเหาะได้ด้วยขนหางของตัวเองย ตัดหัวไปฝากไว้ที่สัตว์อื่นหรืออะไรทำนองนี้แล้วย จัดไว้เป็นประเภทนิตานชีวิต นิตานในภูมิกิตมีดังนี้ เช่นย ย ชีเดินได้ย ชีหกเป็นจริงย คนโกหกย คนช้ำขาดตาชวย ย ย คนช้ำลิ้มย คนเงินบำลูกสาวย ย ย คนฉลาดกับคนปัญญา ย ย ค่าของคนย เงินเหรียญเดียวย จับหมี่ด้วยรมย เจ้าบ่าวอาสา ย ย ชงชวย ย เชิงชวยขึ้นหลังเตาย ย ย นายแทนเลือกคูย ย ย บุตรกตัญญูย ย ย ปากเป็นเอกลย ย ย พระชอบผู้หญิงมหาใจกับมหาจารย์ย ยูชะย ย ราชาหัวตุงย ย ย ลูกเขยกับชื้อเองย ย ย ลูกศิษย์คิดล้างครูย ย ย ส่งผีหัวล้านย ย ย ย สามเกลอยย ย ย สาวชื้อร่ายย ย ย สิบบาทบาทหนึ่ง หรือย ย หกสหาย เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานวีรบุรุษ ที่สมหมายย ย ป็นพุทธศิลป์จัดพิมพ์ไว้ในเอกสารวรรณกรรมท้องถิ่น ภูเก็ต ไม่มีนิตานประเภทนี้ย แต่ทั้งนี้มิใช่ว่านิตานประเภทนี้จะไม่มี เพราะในหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน มีประวัติของบุคคลที่ชาวบ้านยกให้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้านย ย สามารถเชิญมาเข้าทรงย ย เช่น พ่อท่านบุญยงที่บ้านดอนย ย ย ย พ่อท่านหนึ่งเสื่อที่บ้านในย ย ย ย หรือเกร็ดประวัติศาสตร์เกี่ยวกับท้าวเทพกระษัตรีย ย ท้าวศรีสุนทร และบุคคลต่าง ๆ

ในผัดกลางอันเป็นผัดตายายที่ชาวกลางบางสายสกุลเคารพนับถืออยู่เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานอธิบายเหตย เช่น ขวัญข้าว ขอพรพระอิศวรย ดาวลูกไก่ย ย ต้นแมงลักย ย ทำไมคนจึงต้องเกี่ยวข้าวย ย ทำไมมาจึงร้องฮือแล้ววิ่งร้องมอย ย ทำไมสุนัขกับแมวจึงเป็นศัตรูกันย ย ทุเรียนย ย ย ย นกกาเหว่าย ย แม่นดินไหวย ย พระเจ้าผิตพลายย ย ย พระภูมิเจ้าที่ย ย ย พระรับบาปย ย มดแดงย ย เมฆลากับรามสูรย ย ยักษ์กับทลวยย ย ย ศรีธณูของย ย ย ย ศรีธณูช้วย ย ย ย เหตุที่ควายมีแต่ฟันข้างใต้ เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานตลกย เช่นย ย ย ย จุดใจงทำพิชย ย ชุดใจงพันพิชย ย ตอดองย ย ย ย ตัวบุญย ย ตาเถรยายชี้ย ย ทั้งเจ็ดทั้งหมื่นย ย ยักษ์กับยักษ์ ร้ายกว่าเสือเหนือกว่ายูงหรือสัตว์ประหลาด เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานสัตว์ เช่นเรื่องย งูเหลือมย ย ย ย จะรเข้กับลิงย ย ย ช้างรบกันหนอย ช้างลูกอ่อนย ย ย ย เต่ากับลิงย ย ย ย เสือย ย เสือกลัวไอนั้นย เสือพึ่งป่าหรือหมาป่าอวดหาญ เป็นต้น

ย ย ย ย นิตานเข้าแบบ เช่นเรื่องนิตานโกหก และย ย ไม่รู้จบ

ย ย ย ย ประเภทนิตานปริศนาย เช่นเรื่องตากับยายถางไร่ป่าโคก หรือย ย ย สามพี่น้อง

ย ย ย ย ประเภทนิตานภูติผีย เช่นเรื่องผีกะย ย ผีนางนากย ย ผีลัดบัวย ย ย ผีหลังกลวยย ย ย ผีไต่คอกกับผีไต่คางย ย มากับอะไรก็ไปกับสิ่งนั้น หรือเสื่อสาธางโงก เป็นต้นวรรณกรรมพื้นบ้านภูเก็ตประเภทลาลักษณ์

ย วรรณกรรมที่เป็นเรื่องหนึ่งตระกูลย ว่ามาลัยย หรือนิตาน มีจำนวนไม่ม่น้อยที่ผู้ประพันธ์นิพนธ์มาได้บันทึกไว้เป็นลาลักษณ์อักษรย ย ย ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ที่ผู้ประพันธ์คิดสรรคสร้างตามจินตนาการของตนแล้วบันทึกไว้เป็นลาลักษณ์อักษรให้ผู้นำเอาไปใช้เป็นมุขปาฐะสืบต่อกันมา ย ย และจากที่เล่าสืบ ๆ ต่อกันมาอันเป็นมุขปาฐะนั้นย ผู้มีความสามารถในการบันทึกได้บันทึกจากเรื่องราวที่เป็นมุขปาฐะไปเป็นวรรณกรรมลาลักษณ์ย ย ย ย ย วรรณกรรมประเภทลาลักษณ์ในจังหวัดภูเก็ต ปรากฏอยู่บนกระดาศในลักษณะที่เรียกชื่อต่างกัน คือย สมุดจีนย สมุดฝรั่งย บุคขาว บุคดำ บุคข่างน้อย หนังสือขอย สมุดขอย เป็นต้น ปรากฏอยู่บนหินตามสุสานต่าง ๆย ย ย ปรากฏบนผิวหนังของคนในลักษณะการสักย ปรากฏบนแผ่นผ้าเชยยันต์ ปรากฏอยู่บนใบไม้เช่นใบลานย ย ย ย ปรากฏอยู่บนโลหะเช่นบนมิดดาบ ปืน เหรียญ เป็นต้น

ย ย ย ย ย กรรมวิธีในการบันทึกย ก็เป็นไปตามวัตถุที่เป็นที่รองรับลาลักษณ์ เช่น จารบนสมุดขอยหรือใบลานย แกะสลักบนไม้หรือโลหะ เขียนบนแผ่นผ้า สักบนผิวหนัง พิมพ์บนกระดาศและผ้าจารึกลงบนแผ่นหิน เป็นต้น

ย ย ย ย ย ความหลากหลายของวรรณกรรมประเภทลาลักษณ์ที่ปรากฏบนวัตถุต่าง ๆย ย ย ย ย ล้วนเป็นเรื่องที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาค้นคว้า ย ย ในแต่ละรายการของวัตถุที่รองรับลาลักษณ์ยังสามารถจำแนกเรื่องปลีกย่อยลงได้อีก เช่นการพิมพ์ลงบนกระดาศชนิดที่เป็นแผ่นปลิวย จะเป็นแผ่นโลหะลาลักษณ์ย โฆษณากาพย นตรีย บัตรการตดิเียงนำชวย แต่งงาน บวชชวด งานศพหรือวันสำคัญ หรือใบเชยมีซีที่อำมและในวัดย ก็มีให้ศึกษา

โดยเฉพาะใบเชยมีซีก็มีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน ใบเชยมีซีที่เป็นภาษาไทยก็กล่าวถึงวรรณกรรมหลากหลาย

ในใบเชยมีซีภาษาจีนก็กล่าวถึงบุคคลหรือเทพจำนวนมากตามความเชื่อในคตินิยมของชาวจีนก็คงจะต้องใช่ย กำลังสติปัญญาของผู้เฝ้ศึกษาอีกจำนวนมากย ย ย แต่ละรายการย่อยก็ต้องใช้เวลาไม่ม่น้อยทีเดียวกว่าจะเสนอผลงานเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้

ย ย ย ย ย วรรณกรรมลาลักษณ์ที่ปรากฏบนกระดาศในกลุ่มที่เรียกว่าสมุดจีนย สมุดฝรั่งย สมุดขอยอย่างน้อยก็มี ๓ ภาษา คือย ภาษาจีนย

ภาษาไทยและอักษรขอมย เท่าที่หอวัฒนธรรมภูเก็ตได้เก็บรวบรวมรักษาไว้ก็มีจำนวน ๓๒๑ รายการ ส่วนใหญ่จะไม่สมบูรณ์
ย ย ย ย ย วรรณกรรมลายลักษณ์ที่ปรากฏในกลุ่มหนังสือชุดนี้เรื่องดังต่อไปนี้ คือ

ย ย ย ย ย กฎหมายย ย กองบุญในรอยกรรมย ย กายนครย การใช้อักษรไทยย การวิไลย เกศสุริยง ชันวิภังคินย คาถาอาคมย คาวีย คำสอน โคนุตร ชาดก
จันทกนิกร จันทาคต จันทวง จิตทกุมาร ณรินทุมราชย ย ย ตำนานพระธาตุนครศรีธรรมราชย ตำรายาย ตำราทายลักษณะหญิงย ตำราเขียนย ท้าว จิตราช
ท้าวจิตตรา ท้าวชมพูนรพพา ท้าวปักกาย ธรรมมณีจินดา นกกระจาบนรก นรินทร์ทุม นาง สัปรตณย นางสิบสองย นางอุไทย นิการณโสทร บุญสารอด ประทุมเกสรณ
ปรีมัตถ์ ปลาบู่ทอง โปชนกย พระกายไสยย พระเจ้าพรหมทัตย พระเจ้าห้าองค์ พระธรรม พระนิพพานสูตร พระปฐม พระพิมพ์าย พระพุทธประวัติย พระมาลัยย
พระโมคลาร พระยศวงศ์ย พระยาภาณุลาด พระ วรวงศ์ พระวิสุทธิมัตถย พระสมุทย พระสมุทโรดม พระสมุทรสุนีย พระสมุทรรูปย ย ย พระสามฤดู
พระสีวรงค์ย พระสีเสาย พระสุนีย พระสุวรรณสินย พระสูตรสังคหะ พระอรหรรตาชีนาสพ พลวิชัย ย พิมพ์แจ้งชาติย พุทธทัตย ภรมจาหริย
ภระพทโกสย ภระยาจัดทัน ภานอนสอนพยา ภิชัยสงครามยามดินย ย มโนราย ย มหาราชย โมงป่าย รามเกียรติย วงเวียนกรรม วงษ์สวรรค์ วรรณด วรวง
วรสุนทมาลาย ลักษณะวงค์ย ลายแห่งสัจจา ศึกขิงนางวรพิริ สิงหนกร สิงหนไตรภพ ลินประสาทย ย สีนลาเลื่อนหัวสิบสองนักษัตรย สีการเกดย สีทนนไชยย
สีลาพระบรมิษ สีสวัน สุภาชิตย สุวรรณรัตนย เสือโคย โสภคราด ห่วงฤกษ์ย หาเหตุย โหราศาสตร์ย โหราศาสตร์ย อังคาน พญากรูดย และอินทรีย์ ๕

บรรณานุกรม

สมใจ จิตวารินทร์ ปรีศนาคำทายจากบ้านดอน ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ต ๒๕๒๘, ๑๐ หน้า ย อัดสำเนา

สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ย ศาสตราย วิทยาลัยครูภูเก็ต ๒๕๒๐, ย ๖๓ หน้า ย อัดสำเนา

สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ ปวีรุตย โ ปรีศนาคำทายจากบ้านดอน ใน ภูธรย ย ปีที่ ๑๓ย ฉบับที่ ๔๕๖ย เดือน

ย กันยายนย ๒๕๓๐ย ย ถึงปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๔๕๔ย วันที่ ๕ - ๙ มีนาคม ๒๕๓๑

_____ย ย ปวีรุตและวิจารณ์ย โ พระอภัยมณีฉบับตำบลป่าตองโ ในย ย ๒๐๐ ปีรัตนวิสุนทรภู

ย ย ย พิมพ์ครั้งที่ ๒ย ย ย หน้า ๕๖-๘๘ย ย องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ๒๕๓๐, ย ๑๔๖ หน้า

_____ย ย ปวีรุตและวิจารณ์ย ย ย พาสีสอนน่องย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ต ๒๕๓๐, หน้า ย

อัดสำเนา ย

_____ย ย ปวีรุตย ย พิภกสอนบุตรย ย กลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ต ๒๕๒๙, ๘ หน้า

_____ย ย รุ่งแจ้งย ย ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ตย ย ๒๕๒๔, ย ๒ หน้า ย อัดสำเนา

_____ย ย ร้อยเพลงพื้นบ้านถิ่นภูเก็ตย ย ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ตย ย ๒๕๒๔, ย ๑๐๓ หน้า ย อัดสำเนา

_____ย ย ลักษณะคำประพันธ์ในหนังสือชุดย ย ย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ต ๒๕๒๘, ๒๗ หน้า ย อัดสำเนา

_____ย ย ปวีรุตและวิจารณ์ย ย ย สวัสดิรักษาฉบับตำบลฉลองย ย ย พิมพ์ครั้งที่ ๒ย ย ย องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตย ย

ย ๒๕๓๐, ย ๒๔ หน้า

_____ย ย อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ภูเก็ตย ย ย กลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ตย ย ย ๒๕๓๒, ๑๐๑ หน้า ย อัดสำเนา

สมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ และนวิย ถิ่นสาอุย ย ปรีศนาคำทายจากบ้านในทอนย ย วิทยาลัยครูภูเก็ต

ย ย ย ๒๕๒๒, ย ย ๙ หน้า ย อัดสำเนา

สมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ และรำพึง จันทรสุขย ปรีศนาคำทายจากบ้านบางเทา วิทยาลัยครูภูเก็ต

ย ย ย ๒๕๒๑, ย ๘ หน้า ย อัดสำเนา

สมหมายย ปิ่นพุทธศิลป์ และสุดาพร หลาวหล้าง ปรีศนาคำทายจากบ้านบางมาเหลา วิทยาลัยครู

ย ย ย ภูเก็ตย ๒๕๒๑, ๗ หน้า ย อัดสำเนา

สิทธิพรย พิพัฒน์ย ย ปรีศนาคำทายจากบ้านลิพอนบ่อแร่ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ๒๕๒๕, ๒๗ หน้า ย อัดสำเนา

อมราย พงษ์ปัญญา ย และสมหมายย ย ปิ่นพุทธศิลป์ ย ปวีรุตและวิจารณ์ย ย ย ปลาบู่ทองคำพาย

ย ย ย ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ตย ๒๕๒๔, ย ๕๓ หน้า

อัคราย บุญทิพย์ ปวีรุตและวิจารณ์ย ย ย หาเหตุย ย ย ย ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูภูเก็ตย ย ๒๕๒๔, ๒๔ หน้า ย อัดสำเนา

ย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

[sommai@usa.com](mailto:somma@usa.com)